

Ἐλπίδα ! Ἀπέθαναν δια μου τὰ ὀνείρατα κ' ἡ Παρηγορία τῆς Νειότης μου!

Πῶς τὰ ὑπόφερα δια ; Πῶς τῆς ἐβάσταξα τέτοιες πληγές ; Πῶς ἀναστήθηκε πάλι ἡ ψυχὴ μου μέσ' ἀπὸ τέτοιους τάφους ;

Ναί, ἔχω μέσα μου κάτι ποὺ δὲν πληγώνεται, κάτι ποὺ δὲ θίβεται, ποὺ ξετινάσσει βράχους : Αὐτὸ ὀνομάζεται Θέληση μου. Σιωπηλὴ κι' ἀμεταλλακτὴ διαβάζει τὰ χρόνια.

Θέλει νὰ πᾶ τὸ δρόμο της μὲ τὰ ποδάρικα μου, ἡ παλὴ μου Θέληση, ἔχει σκληρόκαρδο τὸ νοῦ κι' ἀπλήγωτο.

Ἀπλήγωτος εἰμι κ' ἐγὼ μονάχα στὴ φτέρνα.

Ἐσὺ πάντα ζῆς ἐκεῖ καὶ πάντα εἶσαι ὁ ἴδιος ; μὲ τὸν ἐαυτὸν σου, Ἵπομονετικώτατε.

Ἀκόμα πάντα πὸ μέσ' ἀπὸ τὰ μνήματα τὸ δρόμου σου περνάει !

Τῆς Νειότης μου τὸ ἀλευτέρωτο ἀκόμα ζῇ σ' ἐσένα καὶ σὰ Ζωὴ καὶ Νειότη μ' ἐλπίδες κάθεται σ' αὐτὰ ἐδῶ τὰ κίτρινα χαλάσματα τῶν τάφων.

Ναί, ἀκόμα σὺ εἶσαι γιὰ μὲ ἡ Καταστροφὴ τῶν τάφων, χάρη, Θέλησή μου ! Καὶ μόνον ἐκεῖ ποὺ εἶναι τάφοι, ἐκεῖ εἶναι καὶ Ἀνάστασις.

Τὰδε λέγει Ζαχαρούτσας.

ΠΑΥΛΟΣ ΓΝΕΥΤΟΣ

Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

— Κι' ὁ δευτέρος Οἰδίποδας ἀπὸ ἐπὶ Κολωνῶν ἐμαρτύρησε στὰ χέρια τοῦ κ. Βλάχου.

— Ὅσοι εἶδαν τὸ μαρτύριο τοῦ πρώτου Οἰδίποδα στὸ Βασιλικό, φριττάζονταν τί τραχὺ καὶ ὁ δευτέρος.

— Στὸν κ. Βλάχο, ὅστερ' ἀπὸ τὸ δεύτερο αὐτὸ πραξικόπημά του, εἰμπορεῖ νὰ εἰπῇ κανεὶς ὅτι λέει κι' ὁ συφορικισμένος Οἰδίποδας στὸ Κρέοντα.

— «Δεινὸς τὴν γλῶσσαν εἶμι !» Καὶ δεινότερος μάστα.

— Διαβάστε τὸν «ἐπὶ Βλάχῳ Οἰδίποδα» γιὰ νὰ πεισθῆτε.

— Ὁ κ. Ν. Ἐπ. ἔγραψε ἓνα ἄρθρο ἐπαινετικώτατο γιὰ κάποιον βιβλίο τοῦ γιατροῦ κ. Πατρικίου.

— Περιττὸ νὰ πούμε πῶς ἐιθουσιάζτηκε μ' αὐτὸ κ' ἔκανε τόσο λόγο μόνον καὶ μόνον γιὰτὶ εἶναι γραμμένο Φραντζέζικα.

— Ἀν ἦταν Ρωμέικα γραμμένο οὔτε θὰ τανάφερε καθόλου.

— Γιὰ νὰ μιλήσῃ τὴν καθαρεύουσα ἡ Πριγκήπισσα Ἀλίκη—ἔγραψαν πολὺ σοφὰ αἱ «Ἀθῆναι»—θὰ πῇ πῶς δὲν εἶχε δάσκαλο τὸν κ. Ψυχάρη.

— Ἦταν καμμιὰ ἀνάγκη νὰ μᾶς κἀνὴ αὐτὴ τὴν ἀποκάληψι ; Τὸ ξέρομα ὅλοι πῶς δυστυχῶς οὔτε ἡ Πριγκήπισσα, οὔτε ὁ σοφὸς ἀρθρογράφος τῶν «Ἀθῆνῶν» εὐτόχῃσαν νὰχουν τέτοιο δάσκαλο.

— Μέγα ἐθνικὸ γεγονός συνετελέσθη αὐτὲς τὲς μέρες. Τὸ ταχυπιστήριον τοῦ Ἀ' Ἐμπρὸς ἄρχισε νὰ λειτουργῇ.

— Τόχετε γιὰ μικρὸ αὐτό ; Ἀλοῖμονό σας ! Δέκα κύρια ἄρθρα ἔγραψε γι' αὐτὸ τὸ «Ἐμπρὸς» καὶ στὸ ἐνδέκατο μᾶς ἐβεβαίωσε πῶς τώρα, μὲ τὸ ταχυπιστήριον, τὰ κύρια ἄρθρα θὰ... ἐξασκοῦν μεγαλυτέραν ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς κοινῆς γνώμης!

— Φαντασθῆτε τί θαῖλες ὁ «Ἀρχοντοχωριάτης» τοῦ Μολιέρου ἂν στὴν ἐποχὴ τοῦ εἶχαν ἀνακαλυφθῇ τὰ ταχυπιστήρια κι' ἀποχτοῦσε κι' αὐτὸς ἓνα τέτοιο!

— Ἐνα πολύτιμο μαργαριτάρι ἐπαρέφημα στὰ θοὰ νερά ἐνὸς Χριστουγεννιάτικου χρονογραφήματος. Καμαρώστε το.

— «Οἱ μικροὶ ἐκοιμῶντο... βυθίζοντες τὸ βλέμμα πρὸς τὸ μέλλον !»

— Ὁ κάτοχος τοῦ μαργαριταροῦ αὐτοῦ εἶναι ὁ ἴδιος ποὺ τίς προάλλες ἔγραψε πῶς ὁ κ. Πάλλης ἀφῆνε κάποτε τὴ διπλογραφία γιὰ νὰσοληθῇ μὲτὴν γλωσσολογία !

— Τί ἔργο θὰ ἦταν ν' ἀσχολῆται καὶ ὁ κ. Πάλλης μὲ τὴν μαργαριτοποιία, ὅπως κι' ὁ σοφὸς χρονογράφος!

Ο ΙΔΙΟΣ

ΦΤΗΝΑ ΒΙΒΛΙΑ

«Ο ΝΟΥΜΑΣ» παραχωρεῖ στοὺς συνδρομητὲς καὶ τακτικὸς ἀναγνώστες τοῦ τὰ-κόλουθα βιβλία, σχεδὸν χάρισμα :

Τοῦ ΨΥΧΑΡΗ : τὸ «Ὀνειρο τοῦ Γιαννῖρη».

Δρ. 1.—

«Τὸ ταξίδι μου»

» 1.

Τοῦ ΠΑΛΛΗ τὴν «Ἰλιάδα» (δύο τόμοι Α—Μ).

Δρ. 1.—

Τοῦ ΦΩΤΗ ΦΩΤΙΑΔΗ : «Τὸ γλωσσικὸ ζήτημα καὶ ἡ ἐκπαιδευτικὴ μας ἀναγέννησις».

Δρ. 1.—

Τοῦ ΚΑΜΗΥΣΗ : ὅλα τὰ ἔργα (τόμοι ἐφτά : Φάρσα τῆς Ζωῆς, μυστικὸ τοῦ γάμου.—Μῆς Ἄννα Κούζλεϋ.—Κοῦρδοι.—Δαχτυλίδι τῆς Μάννας.—Ἀνατολή.—Βιβλίο τῶν Συντομιῶν.—Στὰ Σύγνεφα.—Διονύσου διθύραμβοι).

Δρ. 3.—

Τὰ ταχυδρομικὰ τὰ πληρώνουν οἱ ἀγοραστές.

Τὰ βιβλία τὰ βρίσκετε στὸ γραφεῖο τοῦ «Νουμά» καὶ στὰ κιόσκια τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τῆς Ὁμονοίας.

Τὰ ταχυδρομικὰ τὰ πληρώνουν οἱ ἀγοραστές.

Τὰ βιβλία τὰ βρίσκετε στὸ γραφεῖο τοῦ «Νουμά» καὶ στὰ κιόσκια τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τῆς Ὁμονοίας.

φρόνιμο ἀπὸ τὸ τίμιο τὸ φέριμο, ἀπὸ τὴν ἀλήθεια, τὸν ἴσιο τὸ νοῦ, τὸν ἴσιο χαρὰχτήρα, τὸ κουράγιο τῆς θυσίας, πῶς φρόνιμο ἀπὸ τὴν τρέλλα ; Τρέλλα τὸνομάζοντε σὲν κἀνὴ τὸ χρέος τοῦ κανένας καὶ σὲν τὸ κἀνὴ μόνος, γιὰτὶ τότες τὸ χρέος, ποὺ πάντα κοστίζει, κοστίζει ἀκόμη πῶς πολὺ. Κοιτάξτε ὡστόσο ἐκείνους ποὺ δὲν τὸ κἀμανε ποῖς ; τοὺς ἔχει σὲ ὑπόληψιν ; ποῖς τοὺς ψηφᾷ ; Τὸ κάτω, κάτω κ' οἱ φίλοι τοὺς καταφρονοῦνε, ὅταν οἱ ἴδιοι τοὺς δὲν καταφρονοῦνται. Ὁ τίμιος ἄνθρωπος καταφρόνιο δὲ φοβᾶται, ὅπως δὲ φοβήθηκε οὔτε τὸ χρέος, οὔτε τὴ μάχη, ἀμα ἔπρεπε νὰ φανῇ. Τὸ σέβας ποὺ ἐμπνέει μεγαλώνει καὶ πᾶει καὶ πατέ τοῦ δὲν περνᾷ.

Τί νὰ σᾶς πῶ τώρα γιὰ τὸ παιδάκι σας, γιὰ τὴ θυγατρούλα σας, ἀφοῦ ἔχει τέτοιον παπὸ καὶ τέτοιον πατέρα ; Μῆτε τὸ κοριτσάκι σας δὲν τὸ εἶδα τᾶκουσα ὅμως. Ἀκουσα τὰ λόγια της τὰ χαριτωμένα, ποὺ σᾶς τᾶγραφαν ἀπὸ τὸ σπίτι, ἐνῶ εἰσαστὰ σὲ μᾶς, καὶ ποὺ μοῦ τὰ ξαναλέγατε, γιὰτὶ τὸ ξέρετε πῶς ἀγαπᾷ τὰ παιδιὰ, πῶς ἀγαπᾷ καὶ τὴ γλῶσσά της. Ὅπως εἶναι ἡ γλῶσσα τοῦ παιδιοῦ ἀληθινὴ καὶ ἀχάλαστη, ἔτσι θὰ τοῦ μορφώσουμε καὶ τὴν ψυχὴ τοῦ, νὰ μὴν τοῦ τὴ χαλάσουμε, νὰ μὴν ἀληθινὴ. Τί δύσκολο πρᾶμα ἡ ἀνατροφὴ ἐνὸς παιδιοῦ καὶ τί σπουδαῖο ! Πρέπει νὰ προσέχουμε καὶ νὰ

μὴν προσέχουμε, πρέπει πότε νὰνοίγουμε, πότε καὶ νὰ σφαινοῦμε τὰ μάτια. Τὸ μικρὸ, τὸ ἀσήμαντο ἀκόμη πλάσμα, ποὺ εἶναι σάρκα τῆς σάρκας καὶ ψυχὴ τῆς ψυχῆς μας, ἔχει ὡστόσο καὶ δική του σάρκα, ἔχει ψυχὴ δική του, δική του ὑπαρξή. Ἀδύνατο νὰπαιτοῦμε νὰ μᾶς μοιᾶξῃ σὲ ὅλα, δηλοδὴ νὰ δείχνῃ τίς ιδέες, τίς συνήθειες, ὡς καὶ τὰ προτερήματα ποὺ δειχνάμε στὴν ἡλικία τοῦ ἐμεῖς. Σὰ νὰπαιτούσαμε τάχα νὰ μὴν εἶναι τοῦ καιροῦ ποὺ γεννήθηκε, παρὰ τοῦ καιροῦ ποὺ γεννηθήκαμε. Πῶς σωστὸ μάλιστα μοῦ φαίνεται νὰπαιτοῦμε νὰ μὴ μᾶς μοιᾶξῃ. Ἐτσι προδίδει ὁ κόσμος : ἔτσι καὶ μεῖς προβλέποντας τὴν πρόοδο ποὺ θὰ γίνῃ, θὰ ξαναζήσουμε στὰ παιδιὰ μας, ἴσα ἴσα γιὰτὶ θὰ μᾶς συγχίσουν καὶ γιὰ τοῦτο δὲ μᾶς μοιᾶζουν. Ἀπόλυτο σύστημα, ἓνα γιὰ ἴλους, στὴν ἀνατροφὴ δὲ γνωρίζω. Κάθε παιδί θέλει νὰἀναρροφῇ κατὰ τὸ σκαρὶ του. Κάθε ἀνατροφὴ ἀλλάζει μὲ τὴν ἐποχὴ της. Δικαίωμα δὲν ἔχουμε νὰ πνίξουμε τὸ πλάσμα τὸ μελλούμενο, ποὺ μέσα του κρύφτει, ὅσο κι ἂν ἀκόμη δὲ φαίνεται τὸ παιδί μας. Εἶναι πλάσμα καινούριο, ἀφοῦ βγήκε ἀπὸ μᾶς. Πρέπει νὰ εἴμαστε μὲ τὰ παιδιὰ μας σὲν τὸν ποιητὴ ποὺ στὰ γλυκοχαράματα πᾶει νὰ χαιρετίσῃ τὴ δημιουργία, νὰ βάλουμε τάφτι μας καὶ μεῖς γιὰ νὰκούσουμε τί τραγοῦδι τραγουδᾶνε τὰ νιογέννητα παφλιά, τί νιοφετεροῦγιαστη

ψυχὴ θὰ ξυπνήσῃ στὰ σπλάχνα τοῦ παιδιοῦ μας. Δὲν πεινάει μόνον τὸ στομάχι, σὲν ἄνθρωπο πείνα ἔχει κ' ἡ καρδιά. Χρωστοῦμε νὰ μάθουμε καὶ μὲ τὸ παιδί μας ἂν ἔχει ὀρεξὴ καὶ γιὰ τί πρᾶμα, τί θέλει νὰ φᾶ, ποῖς εἶναι τὰ γούστα του, ἡ κλίση τοῦ κ' ἡ τάση τοῦ μικροῦ τοῦ ὀργανισμοῦ, ποὺ ἴδιο τοῦ ἀκόμη δὲν τὸ νοιώθει. Ἐμεῖς νὰ τὸ νοιώσουμε, νὰ τοῦ τὸ μάθουμε, νὰ τὸ παιδαγωγήσουμε ὅχι ἀπὸ μέσα μας, μὰ γιὰ νὰ πῇ τινὰς ἀπὸ μέσα του, ὅχι μὲ κατὰ ἀρχὴς ποὺ τίς βγάζουμε ἀπὸ τὴν ἀντίληψη τῆς δικῆς μας ἢ ποὺ τίς παίρνουμε ἀπὸ ἄλλους, μὰ μὲ τὴν ἀντίληψη ποὺ θὰ μᾶς ἔρθῃ ἀπὸ τὸ παιδί τὸ ἴδιο, ἀμα ψυχολογήσουμε τὸ φυσικὸ του. Καὶ δὲ φτάνει. Πρέπει καὶ τὴν κοινωνία μας νὰ ψυχολογήσουμε, νὰ καταλάβουμε συνάμα σὲ τί βαθμὸ βρίσκονται σήμερις, σὲ τί βαθμὸ θὰ βρεθῇ ἄθριο. Γιὰ τέτοιο λόγο ἡ ἀνατροφὴ τῆς γυναικὸς εἶναι στὰ χρόνια μας τόσο σπουδαῖο ζήτημα.

(Ἀκολουθεῖ)

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

Κατηγόρησις. Τοῦ σκοινοῦ καὶ τοῦ παλουκιοῦ εἶναι τὰ τρία παιδιὰ τοῦ Πνίξῃ. Οἱ δύο τοὺς ἔπρεπε νὰ πᾶνε φυλακή.

Ἀπόρησις. Ὁ τρίτος ὑποθέτω δὲν πειράζει.

Κατηγόρησις. Δὲν πειράζει, ὅχι, γιὰτὶ εἶναι κι' ὅλας ἐκεῖ μέσα.

Διαβάτης. (Σ' ἓναν ἄλλον ποὺ κρατᾷ ραβδί κάτου ἀπὸ τὴν ἀμασκάλη του). Γνωρίζετε, κύριε, τὴ γλῶσσα τῶν ραβδιδῶν;

Ραβδοφόρος. Δὲν ἔχω ιδέα.

Διαβάτης. Εἶναι εὐκολή. Νὰ, π. χ., ὅταν κρατεῖ κανεὶς ραβδί κάτου ἀπὸ τὴν ἀμασκάλη τοῦ, θὰ πεί πῶς θέλει νὰ βγάλῃ τὸ μάτι τῶν ἀνθρώπων ποὺ ἔρχονται κατόπι.

— Καὶ τί γιὰτρικὴ σοῦδωκε ὁ γιατρός ;

— Μοῦδωκε κατὶ χάτια ποὺ τὰ λέν καταποτία.

Ἡ Λιλή γύρισε ἀπ' τὸ σχολεῖο χαρούμενη.

— Μπαμπά, ἔμαθα σήμερὰ στὸ σχολεῖο πῶς λέν ἐλληνικὰ τὴ βούρτσα.

— Καὶ πῶς τὴ λένε, παιδί μου ;

— Ψύχρα !

— Τίθὰ πῇ, ρὲ Μῆτσο, συγγνώμη ;

— Νὰ ρέ, εἰν' ἐκεῖνο ποὺ λέμε ἐλληνικὰ παρντόν !

— Γιατί, μωρὲ Τάκη, τίς φυλακὲς τοῦ Ἀδέρωφ τίς λένε ἠήθειο ;

— Γιατὶ ὁ Ἀδέρωφ ἦταν ἀπὸ τὴ Φήβα.

Γυναῖκα. Ἐλα, γιὰτὶ ἄργησες ; Ἀνησυχοῦσα. Ἐλα τώρα, τὸ φαί εἶναι ἑτοιμο... ἔβαλα τίς γόβες σου κοντὰ στὴ φωτιά... ἂν ἔχῃς τίποτα γράμματα νὰ γράψῃς, ξέρεις, εἰμαι ἑτοιμὴ...

Ἄντρας. Καλὰ καλὰ, γυναῖκα. Πάρτο αὔριο τὸ μεταξωτὸ φόρεμά ποὺ κόλλησες ἡ καρδιά σου, νὰ τελειώνουμε.

Ἐνας μὲ φορὰ ρώτησε τὸ Γλάστωνα—τὸ μεγαλῆτερο ρήτορα τῆς ἐποχῆς του—πῶς πρέπει κανεὶς νὰ ρητορεύῃ. Ἐδῶτε ἔξη συμβουλὲς ὁ Γλάστωνα, κι' οἱ πρῶτες δύο εἶταν οἱ ἀκόλουθες :

1. Ἀπόφευγε μεγάλες φράσεις.

2. Προτίμα πάντα τὴ λέξη τὴν ἀπλὴ.

Ὅπου, κ. Κασίδακι, ἀποδείχεται πῶς ὁ Γλάστωνα εἶτανε χυδαῖομανής, κι' ὅχι ἀρχοντοτρόπος σοφὸς ὅπως ἡ ἀφεντιά σου.

Ο ΡΕΦΕΝΕΣ